

kommunen@boden.se

Granskning av förslag till Översiktsplan 2025, inklusive tematiska tillägg avseende vindbruk och landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS, Bodens kommun

Bakgrund

Bodens kommun har upprättat ett förslag till ny kommuntäckande översiktsplan. Förslaget är utställt i enlighet med 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (PBL), under tiden 23 februari till 30 april 2017.

Enligt 3 kap 16 § PBL ska länsstyrelsen under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över översiktsplaneförslaget. Detta granskningsyttrande utgör statens samordnade syn på förslaget och ska ingå som en del i den antagna översiktsplanen.

Av yttrandet ska framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen har lämnat ett samrådsyttrande över planförslaget den 22 oktober 2013. Efter samrådet har planförslaget reviderats bl.a. utifrån de synpunkter som Länsstyrelsen framfört i samrådsyttrandet.

Detta yttrande behandlar i första hand de fem punkter som omnämns ovan. Yttrande över Vindbruksplanen samt LIS-planen görs i separata avsnitt.

Länsstyrelsens yttrande

Allmänt

De synpunkter Länsstyrelsen framförde i samrådsyttrandet 2016-09-12 har till stor del beaktats i den aktuella granskningshandlingen.

Presentationen av översiktsplaneförslaget har tydliggjorts bl.a. genom att översiktsplanen kompletterats med en karta som redovisar planförslagets olika delar,

vilket Länsstyrelsen anser vara mycket bra, då det ger en tydlig och överskådlig bild av förslagets innebörd. Dock anser Länsstyrelsen fortfarande att det även inne i planhandlingen, under avsnittet om framtida markanvändning (Del E) hade varit en fördel om både ny bebyggelse för bostäder och för verksamheter redovisades på samma kartbild, istället för som nu uppdelat.

Kopplingen mellan utvecklingsstrategin, övriga både lokala, regionala och nationella mål och planförslaget har förtydligats. Det strategiska angreppssättet med "kärnbyar" har tydliggjorts och utvecklats bl.a. genom att handlingen kompletterats med motiven till urvalet av byarna.

Översiktsplanens strategiska utgångspunkt är tydlig och planförslaget är konsekvent utifrån denna med utveckling längs viktiga kommunikationsstråk och satsning inom utpekade noder. Förslaget innehåller också rekommendationer för efterföljande planering.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden enligt PBL 3 kap. 16§

Riksintressen

Kommunen redovisar riksintressen separat från övriga sektorsintressen både i text och på karta, vilket Länsstyrelsen anser vara bra, eftersom riksintressena har en särställning i översiktsplaneringen jämfört med allmänna intressen. Upplägget med att för varje redovisat riksintresse också redovisa (i enlighet med PBL 3kap. 4§) hur kommunen avser att tillgodose respektive riksintresse anser Länsstyrelsen vara tydligt.

Länsstyrelsen anser dock att redovisningen av riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken, MB, är bristfällig och Länsstyrelsen anser därför att det varit fördelaktigt med ett inledande avsnitt om riksintressen, som i generella termer dels beskriver innebörden av att ett område utpekats som riksintressant och dels klargör skillnaden mellan 3 och 4 kap. miljöbalken när det gäller riksintressena.

T.ex. är Råne älvdal är utöver att vara av riksintresse enligt MB 4 kap.6§, även av riksintresse enligt 4 kap.1§, vilket innebär att hela älven och älvdalen är av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i området. Samma bestämmelse gäller även för samtliga områden som ingår i nätverket Natura 2000 utöver att 4 kap.8§ gäller för dessa områden.

Naturvård

Beskrivningen redovisar inte hur planen tillgodoser riksintresseområdena enligt 4:8 MB (Natura 2000-områden). Vad gäller övriga riksintressen för naturvård är det svårt att bedöma om de tillgodoses i planen p.g.a. att det beror på hur det ser ut på platsen där ny/utvidgad bebyggelse planeras, t ex vid Gunnarsbyn.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen anser inte att beskrivningen av hur kommunen anser att riksintressemiljöerna bör bevaras, användas och utvecklas på kort och lång sikt är tillräckligt tydlig för att det ska gå att säga att intressena tillgodoses. Det behövs bl.a. en

tydligare avvägning i förhållande till andra riksintressen där man uppmärksammar eventuella intressekonflikter.

När det gäller riksintresset Avan-Unbyn skriver kommunen på sid. 39 samt under avsnitt Bostäder sid 76 att man ska beakta odlingslandskap och landskapsbilden. Länsstyrelsen anser att kommunen även ska poängtera att vid bygglov och detaljplanering ska hänsyn tas till kulturhistoriska värden hos den äldre bebyggelsen som är karaktärsskapande i riksintresset Avan-Unbyn.

I redovisningen av riksintresset Boden (sid 40) beskrivs riksintresset under den inledande presentationen som "*kasernområden*", Slumpberget och Rödborget. 'Kasernområde' ger en signal om att det endast handlar om kaserngårdens byggnader när det i själva verket handlar om mångfalden av byggnader på *regementsområdena*, övningsområden, parker, områden med tjänstebostäder, broar, vägar, förråd m.m.

När det gäller hur riksintresset Boden ska tillgodoses behövs tydligare formuleringar där riksintressets uttryck ges större utrymme och betydelse i beskrivningen av hur riksintresset ska tillgodoses. Det måste också framgå att man inte kan se regementena som isolerade öar. Regimentena måste beaktas som delar i en sammanhängande "garnisonsstad". Garnisonsstaden omfattar även viktiga förbindelsestråk, broar, parker, bostads- och övningsområden.

Formuleringen "regementsområden medverkar till att kaserner och kansli även fortsatt ska vara de dominerande byggnaderna..." bör ersättas med: "Bebyggelseutveckling ska styras så att den militära historien fortsatt är läsbar genom att såväl kasernbyggnader som mångfalden av funktionsbyggnader och andra anläggningar ges tillräckligt utrymme". Även parker, kaserngårdar och somliga vägstråk är viktiga för att läsa den militära miljön och måste respekteras. På så sätt betonas också en tydligare underordning för nyttillkommande bebyggelse och även att ekonomibyggnadernas betydelse lyfts.

Detta kan uppnås genom att kompletteringar i skala, orientering och läge anpassas till områdets militära bebyggelse i stort, utan att skära av viktiga funktionella och visuella samband vare sig inom eller mellan de olika etablissemangen från militärepoken.

Även följande formulering bör förtydligas: "Militärarkitekturen med den slutna och till material, form och färg samordnade bebyggelsen ska även fortsättningsvis framträda som *egenartad* och skilja sig från vad som i övrigt byggts och byggs". Här borde det framgå att "karaktären hos befintlig äldre bebyggelse ska få framträda genom utrymme och skala i förhållande till områdets bebyggelse i stort". Med detta menas att nyttillkommande bebyggelse inte ska tränga sig på och skala/volym ska förhålla sig till den befintliga militära bebyggelsen.

För att tillgodose riksintresset inom område BK 3 (Bodens tätort) anser Länsstyrelsen att stora delar av den park- skogsparkmark som skiljer den södra delen av garnisonsområdet från den norra bör fredas från ny bebyggelse – marken mellan f.d. Ing 3 och Bodån inte alls bör byggas. Parkmark mellan f.d. A8 och Bodån och park/skogsparken Ingentingskogen mellan f.d S3 och A8 utvecklas med stor försiktighet, så att området får behålla sin skogsparkkaraktär.

Totalförsvaret

Utöver att det framgår under avsnittet om riksintressen hur kommunen skall tillgodose dessa så bör detta även framgå under respektive områdesbeskrivning, se nedan.

När det gäller ”Riktlinjer för utbyggnad av bostäder kring skjutfält och övningsområden i Bodens kommun” bör policyn beskrivas översiktligt i översiktsplanen och även refereras inom del E: framtida mark- och vattenanvändning samt i de geografiska områden som policyn omfattar.

Delar av Sävastön (BFK 4) är beläget inom influensområde för riksintresset för totalförsvarets militära del, Bodenområdet. Under rekommendationer bör tilläggas att Försvarsmakten ska remitteras alla plan- och lovärenden inom influensområdet. Boden Cleantech Center/ Brännkläppen och Svalget (VU) Delar av VU9 är beläget inom influensområde övrigt. Under rekommendationer bör tilläggas att alla plan- och lovärenden inom influensområdet ska remitteras till Försvarsmakten.

Delar av Norra Svartbyn(BU3) är beläget inom influensområde övrigt. Under rekommendationer bör tilläggas att alla plan- och lovärenden inom influensområdet ska remitteras till Försvarsmakten.

Miljö kvalitetsnormer

Enligt PBL 4 kap.5§ skall det framgå i översiktsplanen hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer (MKN).

Det är bra att kommunen har identifierat mellankommunalt arbete som en viktig faktor för att nå miljömålen och miljö kvalitetsnormerna (MKN) samt att kommunen avser att verka för att MKN och miljömål uppfylls vid fysisk planering.

Det är myndigheter och kommuner som ska se till att MKN för vatten nås. Därför bör kommunen ha ett kontrollprogram för de vatten som är påverkade eller riskerar att påverkas av utvecklingen i kommunen, med syfte att följa att MKN för vatten nås.

Aktuellt planeringsunderlag för MKN vatten finns i databasen VISS med tillhörande vattenkartan (vattenförekomster och beslutade normer finns) <http://viss.lansstyrelsen.se/>

Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt fattade beslut om åtgärdsprogram och förvaltningsplan för perioden 2016-2021 den 16/12 2016. I tabellen på sidan 61 beskrivs ekologisk status/potential och kemisk status för vattenförekomsterna enligt vad som beslutades 2009. Ändringar av status, miljö kvalitetsnorm och vattenförekomstindelning har gjorts för flera vattenförekomster inom Bottenvikens vattendistrikt sedan 2009 års beslut och vad som anges i ÖP kan i många fall i dag vara inaktuella uppgifter. Flera olika vattenförekomster har samma namn (t.ex. Luleälven) men alla vattenförekomster har en unik id-sättning (EU_CD) som bör användas för att peka ut vattenförekomsterna i fråga. Tabellen bör ses över samt även visa på gällande miljö kvalitetsnorm för respektive miljö kvalitetsnorm samt hur utvecklingen enligt översiktsplanen kan inverka på gällande norm.

Mellankommunal och regional samverkan

Länsstyrelsen finner att dessa frågor belyses på ett tillfredsställande sätt i förslaget till översiktsplan.

Hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen finner att dessa frågor belyses på ett tillfredsställande sätt i förslaget till översiktsplan.

Övrigt

I samrådsyttrandet framförde Länsstyrelsen synpunkter om att jordbruksmarken bör ges en mer strategisk hantering i översiktsplanen. Kommunen har därefter låtit genomföra en kartläggning av jordbruksmarken inom kommunen, vilket Länsstyrelsen anser vara bra. Denna utredning hade dock i någon form behövt redovisas i översiktsplanen, för att kunna utgöra ett stöd i framtida planering.

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen föreslår bebyggelseutveckling inom Sävastön på områden med värdefull jordbruksmark, något kommunen är högst medveten om. Sävastön ses som en viktig del i kommunens strategiska bebyggelseutveckling längs viktiga pendlingsstråk och med utbyggd teknisk infrastruktur och Länsstyrelsen har därför förståelse för kommunens ställningstagande när det gäller Sävastön. När det gäller kommunens generella ställningstagande att aktiv jordbruksmark och befintliga odlingsmarker i möjligaste mån *bör* bevaras, vill Länsstyrelsen hänvisa till MB 3 kap. 4§ som anger att brukningsvärd jordbruksmark endast får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodoses från allmän synpunkt på ett tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Vindbruksplan, tematiskt tillägg

Vindbruksplanen utgör ett tematiskt tillägg till Översiktsplan 2025. Länsstyrelsen konstaterar att planen i stora delar överensstämmer med den plan som antagits av Bodens kommun 2011-11-07. Vissa justeringar av förslaget har dock skett sedan samrådsskedet och efter Länsstyrelsens samrådsyttrande 2016-09-12. Bl.a. har några utbyggnadsområden utgått eller justerats till sin utbredning.

Riksintressen

Totalförsvaret

Planförslaget har sedan samrådsskedet justerats för att undvika konflikter med totalförsvarets militära del. Utöver att området Huvudkölandet utgått, så har vindkraftsområdena Granhammarsberget och Björnberget kompletterats med information om totalförsvarets intressen. Texten bör även kompletteras med att vindkraftsutbyggnad inom området Granhammarsbergets nordvästra del samt inom Björnbergets norra del medför skada på riksintressen för totalförsvarets militära del vilka omfattas av sekretess.

Kulturmiljö

För riksintresset Rikti-Dockas anges att riksintresset ska tillgodoses genom analys av vindkraftsverkens påverkan på kulturmiljön *som underlag för prövning av tillstånd*, men inget om hur kommunen avser att tillgodose riksintresset vad gäller bevarande och användning, vilket är en brist. Vid framtagandet av en analys av vindkraftens påverkan på riksintresset Rikti-Dockas kulturmiljö är det viktigt att det görs en allsidig analys av

vilken påverkan en vindkraftsetablering skulle få på kulturmiljön. I en sådan analys bör bland annat ingå hur olika placering av vindkraftsverken påverkar kulturmiljön. Särskilt med tanke på att kulturmiljön ligger i ett ensligt, ostört läge där inga anläggningar eller annan bebyggelse finns inom synhåll från platsen, vilket också är ett av riksintresset Rikti-Dockas viktigaste värden.

I miljökonsekvensbeskrivningen bedöms vindbruksplanen ge små negativa konsekvenser för kulturmiljön. Detta kan ifrågasättas särskilt när det gäller det föreslagna utredningsområdet Granhammarberget som ligger i direkt anslutning till nybygget Rikti-Dokkas som utöver att det är ett utpekade område av riksintresse, är skyddat som byggnadsminne. För detta område behövs en noggrann analys av konsekvenserna för den skyddade och utpekade kulturmiljön, utöver den visuella påverkan som en vindkraftsetablering skulle medföra.

Rennäring

Planförslaget har justerats så att inget område som berör riksintresse för rennäring längre föreslås för vindkraft. I samband med eventuell utbyggnad är det dock viktigt att detta sker i dialog med företrädare för rennärningen.

Övrigt

Informationen nedan berör inte Länsstyrelsens bevakningsområden i samband med granskning av översiktsplanen enligt PBL, men kan vara till nytta inför eventuell utbyggnad av vindkraft enligt planförslaget. Fortfarande berörs, direkt eller indirekt, områden med höga naturvärden. Det kan senare visa sig att det blir svårt, även med försiktighetsåtgärder, att använda de föreslagna områdena för vindkraft. Kungsörn, och andra rovfåglar, ska under alla omständigheter visas den hänsyn som är nödvändigt – inte bara så långt möjligt, som det står i kommunens ställningstagande på s 25 i vindbruksplanen.

Granhammarsberget:

På toppen och nordöstra sluttningen av Granhammarsberget ligger ett gammelskogsområde med dokumenterat höga naturvärden. Länsstyrelsen inventerade området 2003 i det sk. SNUS-uppdraget, ett regeringsuppdrag att inventera och identifiera skogar med höga naturvärden. Området finns redovisat i Naturvårdsverkets rapport 5345. I en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Länsstyrelsen och markägaren Sveaskog så bestämdes att området ska bevaras som ett ”större hänsynsområde”. Det innebär att området ska bevaras från skogsbruk och exploatering i sin helhet, vindkraftsutbyggnad är ej tillåten.

Norr om Lomträsket på gränsen mot Gällivare kommun finns ett annat skogsområde med höga naturvärden. Reservatsbildning pågår på Gällivaresidan. Området är inte inventerat klart och gränserna är osäkra men det planerade reservatet sträcker sig med största sannolikhet in en bit i Bodens kommun.

Björnberget:

Här finns ”Större hänsynsområden”, områden med höga naturvärden som ska skyddas från skogsbruk och vindkraft. Det första är Lillspiken som omfattar berget med samma namn samt delar av Aspberget. Även detta område finns redovisat i Naturvårdsverkets rapport 5345. Det andra större hänsynsområdet ligger kloss mot naturreservatet

Blåkölen. Och sträcker sig norrut upp mot Björnberget. Detta område finns beskrivet i Naturvårdsverkets rapport 5344. Cirka 1,5km NO om Blåkölen ligger Furuberget. Även här finns ett skogsområde med mycket höga naturvärden där vindkraftsutbyggnad är direkt olämpligt.

Mitt inne i vindkraftsområdet ligger naturreservatet Kuoratjjaure. Området är bortklippt från vindkraftsområdet vilket är bra men det är olämpligt med vindkraftsutbyggnad ända fram till rerservatsgränsen. Det skulle ge en negativ påverkan på såväl områdets naturvärden som frilufts- och upplevelsevärden.

Sveaskogs Större hänsynsområden bör redovisas tillsammans med Ekoparker mm under 6.2.3. Övriga skyddsområden. De större hänsynsområdena ska undantas från vindkraftsetablering. Runt skyddade områden bör tillräckliga buffertzoner tillämpas för att minimera negativ påverkan på natur- och upplevelsevärden.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS, tematiskt tillägg

Länsstyrelsen finner ansatsen som redovisas inledningsvis i LIS-bilagan som genomtänkt och metodisk, när det gäller hur LIS-områden [ska](#) föreslås. Det är t.ex. bra att det gjorts en kartläggning av befintligt serviceutbud i kommunens serviceorter. Redovisningen på markanvändningskartan med grupperade LIS-områden ger en bild över en strategisk ansats vid utpekandet av LIS-områden.

Sedan samrådsskedet har redovisningen av LIS-områdena förtydligats bl.a. genom att de nu finns med på plankartan tillsammans med övrig föreslagen markanvändning. Därigenom blir relationen till det övergripande planförslaget som LIS-planen det utgör tillägg till tydligare. Den numrering av LIS-områden som gjorts i planhandlingen bidrar också till att underlätta tolkningen av förslaget.

Länsstyrelsens konstaterar att kommunen avser att använda LIS-verktyget även utan stöd i översiktsplanens utpekade områden. Syftet med den möjligheten enligt propositionen (Prop. 2008/09:119 s. 58) är att innan kommunen hunnit ta fram en översiktsplan med utredda LIS-områden, i det enskilda fallet, under en övergångsperiod fram till en översiktsplan är antagen, ändå ska kunna tillämpa bestämmelserna kring LIS. Det bör även tilläggas att syftet med ett sådant förfarande var att göra det möjligt att tillämpa bestämmelserna kring LIS fram till dess att LIS-områden är fastställda i översiktsplanen. Länsstyrelsen anser därför att utvecklingsmöjligheter utanför utpekade LIS-områden endast är möjlig för sådana etableringar/satsningar som direkt skapar fler än några enstaka arbetstillfällen samt att motsvarande underlag som i en översiktsplan tagits fram.

Förslaget

Generella synpunkter

Sedan samrådet har några områden utgått, vilket Länsstyrelsen anser vara bra. Några områden har även tillkommit.

Länsstyrelsen anser att det inom de utpekade LIS-områdena kan finnas förutsättningar för ny bebyggelse, men att områdena är så utsträckta att det inte går att generellt bedöma lämpligheten, utan detta får göras i samband med dispensprövningen. Det framgår också tydligt av förslaget att det i huvudsak handlar om komplettering inom eller i anslutning till befintlig bebyggelse.

Länsstyrelsen anser att det inte är tillräckligt med de områdesvisa rekommendationerna på gruppnivå, utan att det inom varje LIS-område behöver framgå hur man avser att nyttja området. LIS-områdena behöver, på samma sätt som alla annan föreslagen markanvändning i en översiktsplan, tillfogas tydliga områdesrekommendationer för att leva upp till bland annat kraven på tydlighet och användbarhet i 3 kap 5 § p.2 PBL. Länsstyrelsen anser också att det för varje område behöver vara tydligt hur det kopplas till övrig markanvändningsplanering.

Jordbruksmark

Länsstyrelsens synpunkt avseende olämpligheten att ange LIS-områden på jordbruksmark kvarstår. Att bebygga jordbruksmark, även om den inte aktivt brukas, innebär att framtida brukande av marken omöjliggörs. Länsstyrelsen kommer att vara starkt restriktiv när det gäller att medge strandskyddsdispenser inom de föreslagna LIS-områdena om brukningsvärd jordbruksmark riskerar att påverkas. Enligt miljöbalken, MB, 3 kap. 4§ får *brukningsvärd jordbruksmark* tas i anspråk bl.a. endast om detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Kommunens ställningstagande kring "aktivt brukad jordbruksmark" finner Länsstyrelsen inte något lagstöd för.

Naturmiljö

Beskrivningar av växt- och djurliv liksom de allmänna områdesbeskrivningarna är mestadels mycket rudimentära. För att kommunens ställningstagande: *"Där det vid inventering eller via lokal kännedom finns kunskap om känsliga växtmiljöer eller rikt djurliv som t ex fågellokalerna bör dispensgivning i LIS-området vara restriktivt. Ett mindre antal dispenser kan ges om det kan ske utan att störa växt- och djurliv."* ska kunna vara användbart så behöver det framgå för varje LIS-delområde om dispens bör kunna ges direkt utifrån underlaget i översiktsplanen eller om en naturinventering behövs innan dispens kan prövas.

Miljökvalitetsnormer, MKN

Länsstyrelsen kan utifrån handlingarna i granskningsskedet inte avgöra huruvida förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken inte följs. För att underlätta framtida prövningar behöver kommunen i LIS-tillägget på ett tydligare och mer genomgående sätt beskriva vilka vattenförekomster som berörs, deras miljökvalitetsnorm och status. Därefter beskriva orsaken till varför vissa vattenförekomster klassificeras som sämre än god och vilka som är i risk att ej nå målnöjdhetsnivån för miljökvalitetsnormen.

Det är även önskvärt om kommunen identifierar i vilka LIS-områden i samband med ny bebyggelse kan uppnå en betydande förbättring genom att ersätta bristfälliga enskilda avlopp.

Anpassning till ett förändrat klimat

Kommunen har i samrådsredogörelsen inte alls kommenterat Länsstyrelsen synpunkter gällande anpassning till ett förändrat klimat. Det behöver framgå huruvida konsekvenser av klimatförändringar kan påverka föreslagen bebyggelse. Överväganden eller ställningstaganden beträffande hantering av konsekvenser av ett förändrat klimat behöver också framgå. I eventuella fall där det är nödvändigt behövs även anvisningar för klimatanpassningsåtgärder.

Fornlämningar

I MKB:n (s. 155 och framåt) anges endast att *all exploatering som påverkar fornlämningar kräver tillstånd från länsstyrelsen enligt kulturmiljölagen*. Denna information behöver kompletteras med bedömningar och konsekvenser vid förekomst av fornlämningar inom LIS-områdena. Det behöver även framgå hur kommunen avser hantera fornlämningar med hänsyn till vad som framgår av kulturmiljölagens 2 kap. 10-14 §§.

Planförslaget

LIS-områdesgrupp 1;

Luleälvstråket uppströms Bodens tätort till och med Bredåkersbyarna

Områdesgruppen omfattar ett flertal områden med jordbruksmark vilket innebär att de enligt miljöbalkens hushållningsbestämmelser inte torde vara möjliga att bebygga. Länsstyrelsens synpunkt från samrådsyttrandet om att jordbruksområdena bör undantas kvarstår.

Länsstyrelsen noterar att det inom detta område tillkommit ett nytt område 1L, Vittjärv A, bestående av 3 mindre delområden. Dessa ligger i anslutning till Storbäcken mellan Vittjärvssträsket och Luleälven. Länsstyrelsen har inga synpunkter på dessa områden förutsatt att kommunens rekommendationer för bebyggelse beaktas.

LIS-områdesgrupp 2;

Svartlåområdet

Se ovan avseende områden med jordbruksmark.

LIS-områdesgrupp 3;

Harads och Bodträskfors och uppströms Luleälvstråket

Inga synpunkter på dessa områden förutsatt att kommunens rekommendationer för bebyggelse beaktas

LIS-områdesgrupp 4;

Luleälvstråket nedströms Bodens tätort

Sedan samrådsskedet har området Sävastnäs utgått som LIS-område. Länsstyrelsen anser dock även att området 4 A, Bjässmorán norr om Unbyn är olämpligt som LIS-område, då det redan råder sådant bebyggelsetryck som gör att LIS knappast behövs för att stimulera bebyggelseutveckling inom området.

**LIS-områdesgrupp 5;
Gunnarsbyområdet**

Länsstyrelsen anser Gunnarsbyområdet vara lämpligt för LIS, med undantag för de delar som omfattar brukningsvärd jordbruksmark. Här finns dagligvaruhandel, samhällelig service samt en del företagande som kan gynnas av ytterligare bebyggelse. Råneälvens dalgång är dessutom en attraktiv plats som strategiskt bör kunna utvecklas bl.a. i turistiskt syfte.

**LIS-områdesgrupp 6;
Skogsåområdet**

Länsstyrelsen är tveksam till LIS-motivet då vi inte kan se hur landsbygdsutvecklingen gynnas. I övrigt inga synpunkter på områdena.

**LIS-områdesgrupp 7;
Övriga landsbygdsområden**

Sedan samrådsskedet har området Brännberg utgått som LIS-område, vilket Länsstyrelsen anser vara bra med hänsyn till att effekterna när det gäller landsbygdsutveckling torde vara ganska små, något som kommunen också konstaterat. När det gäller övriga områden har Länsstyrelsen inga synpunkter utöver att brukningsvärd jordbruksmark bör undantas från LIS-områdena.

Samråd och beslut

Inför länsstyrelsens granskningsyttrande har följande myndigheter givits tillfälle att yttra sig: Statens Geotekniska institut (SGI), Sveriges geologiska undersökning (SGU), Svenska kraftnät, Energimyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, (MSB), Trafikverket, Sametinget, Lantmäteriet, Skogsstyrelsen, Jordbruksverket, Post- och telestyrelsen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket samt Vattenfall Eldistribution AB.

Inom Länsstyrelsen har följande enheter tillfrågats i ärendet; miljöskydd, social hållbarhet och samhällsskydd, naturvård, miljöanalys, landsbygd, samt naturresurs- och rennäring .

Patrik Wallgren
Enhetschef

Inger Krekula
Planarkitekt